Perustuslakivaliokunta

Perjantai 5.9.2025 klo 9.30—10.30

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Wille Rydman ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8) (3, 9 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 5 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteistoiminnasta evankelis-luterilaisessa kirkossa ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 60/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 60/2025 vp PeV 05.09.2025 hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunto HE 60/2025 vp PeV 05.09.2025 kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 60/2025 vp PeV 05.09.2025 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 60/2025 vp PeV 05.09.2025 professori Juha Raitio Asiantuntijalausunto D 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus, liite
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- professori Juha Raitio, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 5 a luvun muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 29/2025 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 5 loppuun uusi virke seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että tulkintakäytännössä on osin irtauduttu perustuslain 10 §:n 3 momentissa käytetyistä sanamuodoista (ks. esim. PeVM 4/2018 vp)."

Päätettiin lisätä kappaleen 13 kolmanteen virkkeeseen sanat "kansallisen turvallisuuden suojaamista tai".

Päätettiin muuttaa kappaleen 13 neljäs virke kuulumaan seuraavasti: "Lailla voidaan sanotun momentin mukaan säätää välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinnassa, oikeudenkäynnissä, turvallisuustarkastuksessa ja vapaudenmenetyksen aikana sekä tiedon hankkimiseksi sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta."

Päätettiin siirtää kappaleen 13 neljä viimeistä virkettä uuteen kappaleeseen 14 ja lisätä uuden kappaleen ensimmäiseen virkkeeseen sanat "Perustuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitettujen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien" sekä poistaa sana "tällaisten".

Päätettiin lisätä uuden kappaleen 14 loppuun kolme uusi virkettä seuraavasti: "Perustuslain 10 §:n 4 momenttiin nykyisin sisältyvää rajoituslauseketta on jo ennen perustuslain voimaantuloa (ks. esim. PeVL 2/1996 vp, PeVL 5/1999 vp) tulkittu varsin johdonmukaisesti siten, että rikoksen tutkintana pidetään sellaisia toimenpiteitä, joihin ryhdytään jonkin konkreettisen ja yksilöidyn rikosepäilyn johdosta, vaikka rikos ei olisi vielä edennyt to-

teutuneen teon asteelle (PeVM 4/2018 vp, s. 5). Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota myös nyt ehdotettavaan sääntelyyn sisältyviin tiedon käyttörajoituksiin. Sääntelyssä ei silläkään perusteella vaikuta olevan kyse perustuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitetusta rikosten tutkinnasta."

Päätettiin lisätä kappaleen 14, josta oli tullut kappale 15, loppuun uusi virke seuraavasti: "Nyt ehdotetun sääntelyn ei voida katsoa kuuluvan perustuslain 10 §:n 4 momentin mukaisen tiedon hankkimista sotilaallisesta toiminnasta taikka sellaisesta muusta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta koskevan rajoitusperusteen piiriin."

Päätettiin poistaa kappaleen 15, josta oli tullut kappale 16, ensimmäisestä virkkeestä sanat "ei joko koske luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan piiriin kuuluvia tietoja tai että sääntely".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vankeuslain, tutkintavankeuslain ja puolustustilalain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 53/2025 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava lakivaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

6. Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 53/2022 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 5/2023 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 47/2024 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 20/2025 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 20/2025 vp
Liiteasiakirja Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaali-väkivallan ehkäis

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 20/2025 vp - U 69/2022 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliisiyhteistyön tehostamiseksi ihmissalakuljetuksen ja ihmis-

kaupan ehkäisemisessä, havaitsemisessa ja tutkimisessa sekä Europolin tuen tehostamiseksi tällaisten rikosten ehkäisemisessä ja torjumisessa, sekä asetuksen 2016/794 muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 87/2023 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 17/2025 vp
Liiteasiakirja Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliisiyhteistyön tehostamiseksi ihmissala

Perustuslakivaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä UJ 17/2025 vp - U 87/2023 vp.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje; Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1.–31.12.2024

Valtioneuvoston E-selvitys E 55/2025 vp

Liiteasiakirja Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1.–31.12.2024

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous tiistaina 9.9.2025 klo 10.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala